

Statut Etické komise Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i.

Článek 1

Postavení a účel Etické komise

1. Etická komise Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále jen „Komise“), je poradním a konzultačním orgánem ředitelky Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále jen „RILSA“), pro otázky etiky výzkumu a navazující odborné činnosti, zejména ve vztahu k Etickému kodexu RILSA.
2. Komise není rozhodovacím ani sankčním orgánem. Jejím úkolem je poskytovat odborná etická stanoviska, doporučení a konzultace.
3. Činnost Komise přispívá k ochraně odborné integrity RILSA, zaměstnanců a spolupracovníků, k řízení etických a reputačních rizik instituce a k posilování důvěryhodnosti výzkumné a odborné činnosti instituce.

Článek 2

Složení a jmenování Komise

1. Komise má pět členů, z nichž jeden může být externím odborníkem.
2. Členy Komise, včetně předsedy, jmenuje a odvolává ředitelka RILSA.
3. Funkční období je tříleté; opětovné jmenování je možné.
4. Členství zaniká na vlastní žádost, odvoláním nebo skončením pracovního poměru (nejde-li o externího člena).
5. Člen je povinen oznámit střet zájmů.
6. Za odbornou úroveň a dokumentaci činnosti Komise odpovídá předseda Komise.

Článek 3

Působnost Komise

1. Komise se zabývá zejména:
  - a) etickými otázkami výzkumné a navazující odborné činnosti,
  - b) etickými aspekty práce s osobními, citlivými a administrativními daty,
  - c) etickými aspekty ochrany jednotlivců, zranitelných skupin a populací při provádění, interpretaci a prezentaci výsledků výzkumné a odborné činnosti, zejména s ohledem na riziko nepřiměřeného zobecňování nebo negativních dopadů vyplývajících ze způsobu jejich interpretace,
  - d) střetem zájmů v odborných, výzkumných, pedagogických a expertních rolích,
  - e) dalšími etickými otázkami vyplývajícími z činnosti RILSA.

2. Komise vydává:
  - a) stanoviska k projektům,
  - b) stanoviska k podnětům,
  - c) obecná doporučení.
3. Komise může navrhnout opatření ke snížení etických rizik.

Článek 4

Činnosti Komise

1. Komise:
  - a) poskytuje konzultace k etickým otázkám vzneseným zaměstnanci, spolupracovníky nebo vedením RILSA,
  - b) projednává etické podněty vztahující se k výzkumné nebo navazující odborné činnosti RILSA vnesené zaměstnanci, spolupracovníky, vedením RILSA nebo veřejností,
  - c) vydává ex-ante etická vyjádření k projektům, studiím nebo publikacím, pokud jsou taková vyjádření vyžadována poskytovatelem podpory, vydavatelem nebo jiným externím subjektem,
  - d) formuluje obecná doporučení k etickým aspektům činnosti RILSA.
2. Stanoviska Komise mají doporučující charakter a nenahrazují odpovědnost řešitelů projektů ani rozhodovací pravomoc ředitelky RILSA.
3. Stanoviska Komise
  - a) mají písemnou podobu,
  - b) jsou evidována způsobem umožňujícím zpětnou dohledatelnost,
  - c) jsou předávána ředitelce RILSA nebo oprávněnému vedoucímu zaměstnanci.
4. O dalším postupu na základě stanoviska Komise rozhoduje ředitelka RILSA.
5. Ředitelka RILSA při rozhodování přihlíží ke stanoviskům Komise; v případě odchýlení od doporučení Komise je toto odchýlení odůvodněno a dokumentováno.
6. Komise předkládá 1x ročně zprávu o své činnosti ředitelce RILSA.

Článek 5

Zásady činnosti Komise

1. Jednání Komise svolává předseda Komise nebo ředitelka RILSA.
2. Komise postupuje nestranně, nezávisle a s ohledem na důvěrnost projednávaných skutečností.
3. Činnost Komise je založena na principech odbornosti, proporcionality a ochrany osob v dobré víře.
4. Komise nepřebírá kontrolní ani disciplinární funkci.

5. Členové Komise jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s činností Komise, zejména o obsahu projednávaných podnětů, identitě dotčených osob a interních dokumentech.
6. Povinnost mlčenlivosti se nevztahuje na případy, kdy je sdělení informace nezbytné pro plnění úkolů Komise nebo kdy tak stanoví právní předpis.
7. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení členství v Komisi.

Článek 6

Podněty a konzultace

1. Podněty lze Komisi předkládat písemně nebo elektronicky s využitím předepsaných formulářů předsedovi Komise, vedení RILSA nebo prostřednictvím e-mailové adresy etika@rilsa.cz.
2. Podnět může být podán i anonymně; anonymní podněty však budou projednávány pouze tehdy, obsahují-li dostatečně konkrétní skutečnosti.
3. Komise dbá na důvěrnost informací a ochranu osob jednajících v dobré víře.

Článek 7

Závěrečná ustanovení

1. Podrobnosti o složení, způsobu jednání, přijímání stanovisek a organizačním zajištění Komise upravuje Jednací řád Etické komise RILSA.
2. Tento statut nabývá účinnosti dnem jeho schválení ředitelkou RILSA.

Příloha č. 1: Žádost o vyjádření Etické komise Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i.

Příloha č. 2: Žádost o posouzení etických aspektů výzkumného projektu.

